

**УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“ – БУРГАС
ФАКУЛТЕТ ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И ЗДРАВНИ ГРИЖИ**

Утвърдил:..

Ректор:

/Проф. д-р Христо Бозов дм/

КОНСПЕКТ

ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ

**СПЕШНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ. РЕАНИМАЦИЯ И ИНТЕНЗИВНО ЛЕЧЕНИЕ
СПЕЦИАЛНОСТ „ЛЕКАРСКИ АСИСТЕНТ“, НАПРАВЛЕНИЕ „ЗДРАВНИ ГРИЖИ“**

РАЗДЕЛ I- ТЕОРИЯ

1. Предмет на реанимацията, реаниматологията и интензивното лечение.
2. Спешна медицина- същност, задачи и начин на обучение.
3. Основни принципи на организация на спешната медицинска помощ в Република България. Национална система за спешна медицинска помощ. Нормативни актове, касаещи спешната медицинска помощ в РБ.
4. Остра дихателна недостатъчност /ОДН/- етиопатогенеза, клинична картина. Осигуряване на проходими дихателни пътища. Методи на изкуствено дишане без екипировка и с екипировка.
5. Клинична смърт – определение, причини, клинична картина.
6. Методи за изкуствено поддържане на дишането и кръвообръщението.
7. Кардио-пулмонална ресусцитация.
8. Мозъчна смърт – критерии.
9. Остри разстройства на кръвообръщението.
10. Шок- видове, патогенеза, клинична картина, лечение.
11. Хомеостаза.
12. Водно-електролитно равновесие /BEP/. Телесни течности – разпределение, състав. Денонощи нужди от вода и електролити. Изчисляване на воден баланс.
13. Нарушения във Водно-електролитно равновесие /BEP/. Инфузационна терапия.
14. Алкално - киселинно състояние. Нарушения и лечение.
15. Енергиен баланс. Парентерално хранене.

16. Ентерално и сондово и смесено хранене.
17. Интензивна терапия и грижи при термична травма.
18. Интензивна терапия при удавяне.
19. Основни методи на мониториране на жизненоважните функции на болен.
20. Реанимация и интензивна терапия при остри нарушения на сърдечната дейност и кръвообръщението.
21. Интензивна терапия при остра бъбречна, чернодробна или полиорганна недостатъчност.
22. Реанимация и интензивна терапия при остри разстройства на храносмилателната система.
23. Обезболяване в спешната медицинска помощ: седиране, локално и общо обезболяване.
24. Принципи на спешната психиатрия.
25. Гърчове в детската възраст. Фебрилни състояния при деца.
26. Остър хирургичен корем.
27. Заболявания и травми на гръбначния стълб.
28. Открити и закрити травми на гръденния кош.
29. Съчетани травми със засягане на коремната кухина. Травми на органите в коремната кухина.
30. Травми на урогениталната система.
31. Реанимация и интензивна терапия при черепно – мозъчни травми и заболявания на ЦНС.
32. Преходни нарушения на мозъчното кръвообръщение.
33. Спешни състояния в офтальмологията. Травми в офтальмологията.
34. Спешни състояния в отоларингологията. Травми в отоларингологията.
35. Спешни заболявания в лицово-челюстната област. Травми в лицово-челюстната област.
36. Мекотъканни травми. Травми на периферни нерви и съдове. Compartiment syndrome.
Травми при затрупване. Мекотъканни дефекти и доколмани. Травматични ампутации.
37. Абсцеси и флегмони. Септичен шок. Принципи на лечение и грижа за раните.
Специфични рани. Абрации. Авулзии.
38. Фрактура на горния крайник. Фрактура на долнния крайник, таза и гръбнака. Отворени фрактури.
39. Раждане. Аборт.
40. Ектолична бременност.
41. Прееклампсия и еклампсия.
42. Преждевременна руптура на околоплодния мехур. Кръвотечения в плацентарния период.

РАЗДЕЛ II - ПРАКТИКА

1. Мониториране на основните жизнени показатели на болен.
2. Кислородолечение- професионално поведение на лекарския асистент.
3. Превръзки, имобилизации при травми на горен крайник.
4. Превръзки, имобилизации при травми на долн крайник.
5. Поведение на лекарския асистент при травми на гръбначен стълб.
6. Поведение на лекарския асистент при черепно-мозъчни травми, съчетани с травми на носа, гърлото и очите.
7. Поведение на лекарския асистент при коремни и гръден травми.
8. Поведение на лекарския асистент при открити травми с кървене.
9. ОДН. Осигуряване на свободни дихателни пътища.
10. Чуждо тяло в дихателните пътища – професионално поведение на лекарския асистент.
11. Оценка на състоянието на болен- съзнание, дишане, кръвообръщение.
12. КПР. Поддържане на дишането и кръвообръщението.
13. Поведение на лекарския асистент при кардиогенен шок.
14. Поведение на лекарския асистент при хипо-волемичен шок.
15. Поведение на лекарския асистент при алергичен шок.
16. Поведение на лекарския асистент при епилептичен гърч при възрастни.
17. Поведение на лекарския асистент при нарушения в мозъчното кръвообръщение.
18. Осигуряване на траен венозен източник.
19. Обезболяване в СМП. Професионално поведение на лекарски асистент при извършване на мускулна инжекция.
20. Професионално поведение на лекарския асистент при изгаряне, топлинен удар и слънчев удар.
21. Професионално поведение на лекарския асистент при хипотермия и локално измръзване.
22. Професионално поведение на лекарския асистент при давене.
23. Професионално поведение на лекарския асистент при хипогликемия.
24. Професионално поведение на лекарския асистент при хипергликемия.
Приложение и дозиране на инсулин – подкожна инжекция.
25. Измерване и регистриране на температура- патологични отклонения.
26. Измерване и регистриране на пулс – патологични отклонения.
27. Измерване и регистриране на артериално кр.налягане- патологични отклонения.
28. Поведение на лекарския асистент при бъбречна колика.
29. Професионално поведение на лекарския асистент при деца с гърч.
30. Професионално поведение на лекарския асистент при спонтанен аборт /заплашващ аборт, аборт в ход, инкомплетен и комплетен аборт/.
31. Професионално поведение на лекарския асистент при бременно с кръвотечения.
Плацента превиа, отлепване на плацентата.
32. Професионално поведение на лекарския асистент при бременно в прееклампсия и еклампсия.

33. Професионално поведение на лекарския асистент и грижи за майката след раждане.
34. Професионално поведение и грижа за новороденото след раждане.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА:

1. Бозов Хр., Ръководство по спешна медицинска помощ, 2023.
2. Бозов Хр., Ръководство по спешна медицинска помощ, 2021.
3. Смилов Ив., Бозов Хр. и кол. Наръчник по анестезиология и интензивно лечение. Арсо, 2007.
4. Смилов Ив., Наръчник по интензивна медицина.
5. Хубенова А. Неотложна и спешна медицинска помощ при остри отравяния, Пенсофт, 2007.
6. Златанова- Великова Р, Т. Златанова, Организация и управление на спешната медицинска помощ, ГорексПрес 2015.
7. Яръмов Н., Спешна хирургия. МИ Арсо, 2011
8. Под ред.на проф. М. Григоров и доц. И. Мазнев, Спешни състояния при вътрешните болести, Национална спортна академия, 2013г.
9. Николова М., Борисова С. Сестрински дейности в анестезиологията и интензивното лечение. Арсо, 2017г.
10. Александрова М. и кол. Грижа за болния и сестринска техника, МУ София, 2015г.

Конспектът за Държавен изпит по Спешна медицинска помощ. Реанимация и интензивно лечение. Модул 1 – Теория и Модул 2 – Практика е приет на Факултетен съвет на ФОЗЗГ,

Протокол № 21 ..... от 16.01.2025г.....

Декан:

/ Доц. В. Панчева дм /

Ръководител катедра:

/ Доц. Д-р М. Обрейкова доз /